

V Bruseli 12 júla 2015

Predmet: Vyhlásenie zo samitu eurozóny
V Bruseli 12 júla 2015

Samit eurozóny zdôrazňuje kľúčovú potrebu opätovne vybudovať dôveru v grécke orgány ako predpoklad pre možnú budúcu dohodu o novom programe EMS. V tomto kontexte je zásadným prvkom prevzatie zodpovednosti zo strany gréckych orgánov, pričom po politických záväzkoch by mala nasledovať úspešná implementácia.

Od členského štátu eurozóny, ktorý žiada o finančnú pomoc od EMS, sa očakáva, že podá podobnú žiadosť aj na MMF, ak to bude možné, podá podobnú žiadosť na MMF¹. Je to základnou podmienkou toho, aby sa Euroskupina dohodla na novom programe EMS. Grécko preto požiada MMF o pokračujúcu podporu (monitorovanie a financovanie) od marca 2016.

Vzhľadom na potrebu opätovne vybudovať dôveru v Grécko samit eurozóny víta záväzky gréckych orgánov bezodkladne uzákoniť prvý súbor opatrení. Tieto opatrenia, prijaté na základe plného predchádzajúceho súhlasu inštitúcií, budú zahŕňať:

¹ Zmluva o založení EMS, odôvodnenie 8.

do 15. júla

- zjednodušenie systému DPH a rozšírenie základu dane v záujme zvýšenia príjmov,
- počiatočné opatrenia na zlepšenie dlhodobej udržateľnosti dôchodkového systému ako súčasť komplexného plánu reformy dôchodkového systému,
- ochranu úplnej právnej nezávislosti gréckeho štatistického úradu ELSTAT;
- plnú implementáciu relevantných ustanovení Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii, najmä sfunkčnením fiškálnej rady pred finalizovaním memoranda o porozumení a zavedením takmer automatického znižovania výdavkov v prípade odchýlenia sa od ambiciózných cieľov v oblasti primárneho prebytku po porade s fiškálnou radou a na základe predchádzajúceho súhlasu inštitúcií,

do 22. júla

- prijatie občianskeho súdneho poriadku, pri ktorom ide o významné prepracovanie postupov a mechanizmov občianskoprávneho súdnictva a ktorý môže značne urýchliť súdne procesy a znížiť náklady,
- transpozíciu smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk za podpory Európskej komisie.

Rozhodnutie o poverení inštitúcií na rokovanie o memorande o porozumení môže byť prijaté okamžite, avšak len v nadväznosti na právne účinné vykonanie prvých štyroch uvedených opatrení, ako aj potvrdenie všetkých záväzkov uvedených v tomto dokumente zo strany gréckeho parlamentu, ktoré overia inštitúcie a Euroskupina. Toto rozhodnutie by sa prijalo za predpokladu ukončenia vnútroštátnych postupov a splnenia základných podmienok podľa článku 13 Zmluvy o založení EMS na základe posúdenia, na ktoré sa odkazuje v článku 13 ods. 1.

Aby grécka ponuka reformných opatrení tvorila základ pre úspešné uzatvorenie memoranda o porozumení, je potrebné ju významne posilniť v záujme zohľadnenia hospodárskej a fiškálnej pozície krajiny výrazne zhoršenej počas uplynulého roka. Je potrebné, aby sa grécka vláda formálne zaviazala k posilneniu svojich návrhov vo viacerých oblastiach identifikovaných inštitúciami, pričom v oblasti legislatívy a implementácie sa musí určiť uspokojivý jasný harmonogram vrátane štrukturálnych referenčných hodnôt, míľnikov a kvantitatívnych referenčných hodnôt s cieľom dosiahnuť jasnosť v smerovaní politík v strednodobom horizonte. V zhode s inštitúciami konkrétne musí:

- realizovať ambiciózne reformy dôchodkového systému a špecifikovať politiky na úplnú kompenzáciu fiškálneho vplyvu rozhodnutia Ústavného súdu o dôchodkovej reforme z roku 2012 a na implementáciu doložky o nulovom deficite alebo alternatívnych opatrení, ktoré je možné vzájomne dohodnúť, do októbra 2015,
- prijať ambicióznejšie reformy trhu s výrobkami s jasným harmonogramom pre implementáciu všetkých odporúčaní obsiahnutých v súbore nástrojov I (*toolkit I*) OECD vrátane nedeľňajšieho predaja, obdobi výpredajov, vlastníctva lekární, mliekarní a pekární, okrem voľne dostupných farmaceutických výrobkov, ktoré sa vykonávajú v ďalšej etape, ako aj pokiaľ ide o otvorenie uzavretých profesií (napr. trajektovej prepravy) kritických z makroekonomického hľadiska. V nadväznosti na súbor nástrojov II (*toolkit II*) OECD sa musí medzi prioritné opatrenia zahrnúť výroba,
- pokiaľ ide o trhy s energiou, pokročiť s privatizáciou prevádzkovateľa elektrickej prenosovej sústavy (ADMIE), pokiaľ by nebolo možné nájsť náhradné opatrenia, ktoré by mali ekvivalentný účinok na hospodársku súťaž, ako sa o tom dohodli inštitúcie,
- pokiaľ ide o pracovné trhy, vykonať dôslednú revíziu a modernizáciu kolektívneho vyjednávania, podmienok organizovania štrajkov a, v súlade s príslušnou smernicou EÚ a najlepšimi postupmi, hromadného prepúšťania, a to podľa harmonogramu a prístupu dohodnutými s inštitúciami. Na základe týchto revízií by sa mali politiky pracovného trhu zosúladiť s medzinárodnými a európskymi najlepšimi postupmi a nemali by zahŕňať návrat k minulým nastaveniam politík, ktoré nie sú zlučiteľné s cieľmi spočívajúcimi v podpore udržateľného a inkluzívneho rastu,

- prijať nevyhnutné opatrenia na posilnenie finančného sektora vrátane rozhodných krokov týkajúcich sa nesplácaných úverov a opatrení na posilnenie správy a riadenia Gréckeho fondu finančnej stability (HFSF) a bánk, najmä prostredníctvom odstránenia akejkoľvek možnosti politického zasahovania, najmä v procese menovania.

Navyše, grécke orgány prijímajú tieto opatrenia:

- vypracujú podstatne zintenzívnený program privatizácie so zlepšenou správou tohto procesu,

Hodnotné grécke aktíva sa prevedú do nezávislého fondu, ktorý tieto aktíva prostredníctvom privatizácie a iných prostriedkov speňaží. Speňaženie aktív bude jedným zdrojom, z ktorého sa uskutoční plánovaná splátka nového úveru od EMS, pričom počas životného cyklu tohto nového úveru vyprodukuje celkovú cieľovú sumu vo výške 50 mld EUR, z ktorej sa 25 mld EUR použije na splátku rekapitalizácie bánk a iných aktív, a 50 % z každého zostávajúceho eura (t.j. 50 % z 25 mld EUR) sa použije na zníženie pomeru dlhu k HDP a zostávajúcich 50 % sa použije na investície.

Tento fond by sa zriadil v Grécku a spravovali by ho grécke orgány pod dohľadom príslušných európskych inštitúcií. Po dohode s inštitúciami a vychádzajúc z najlepších medzinárodných postupov by sa mal prijať legislatívny rámec, aby sa zabezpečili transparentné postupy a primerané oceňovanie pri predaji aktív, a to podľa zásad a štandard OECD o riadení štátom vlastnených spoločností,

- v súlade s ambíciami gréckej vlády modernizovať a výrazne posilniť grécku štátnu správu a pod záštitou Európskej komisie zaviesť program budovania kapacít a odpolitizovania gréckej štátnej správy. Prvý návrh by sa mal predložiť do 20. júla po rokovaní s inštitúciami. Grécka vláda sa zaväzuje ďalej znížiť náklady gréckej štátnej správy, a to v súlade s harmonogramom dohodnutým s inštitúciami,

- úplne normalizovať pracovné metódy s inštitúciami, vrátane nevyhnutnej práce na mieste v Aténach, s cieľom zlepšiť vykonávanie a monitorovanie programu. Vláda musí konzultovať a dohodnúť s inštitúciami každý návrh právnych predpisov v relevantných oblastiach v primeranom čase pred tým, ako sa predloží na verejnú konzultáciu alebo parlamentu. Samit eurozóny opätovne zdôrazňuje, že kľúčová je implementácia, a v tejto súvislosti víta úmysel gréckych orgánov požiadať do 20. júla o podporu od inštitúcií a členských štátov pre technickú pomoc a žiada Európsku komisiu, aby túto pomoc od Európy koordinovala,
- s výnimkou zákona o humanitárnej kríze grécka vláda v záujme zmeny opätovne preskúma právne predpisy zavedené v rozpore s dohodou z 20. februára a záväzkami predchádzajúceho programu alebo identifikuje jasné kompenzačné rovnocenné opatrenia týkajúce sa udelených práv, ktoré boli následné vytvorené.

Uvedené záväzky predstavujú minimálne požiadavky na začatie rokovaní s gréckymi orgánmi. Zo samitu eurozóny však jasne vyplýva, že začatie rokovaní nebráni dosiahnutiu akejkoľvek novej konečnej dohody o novom programe EMS, ktorý sa bude musieť zakladať na rozhodnutí o celom balíku (vrátane potrieb financovania, udržateľnosti dlhu a možného preklenovacieho financovania).

Samit eurozóny berie na vedomie možné potreby financovania programu, ktorých objem inštitúcie odhadli na 82 až 86 mld EUR. Vyzýva inštitúcie, aby preskúmali možnosti zníženia objemu finančného balíka prostredníctvom alternatívnych fiškálnych postupov alebo vyšších príjmov z privatizácie. Obnovenie prístupu na trh, ktoré je cieľom každého programu finančnej pomoci, znižuje potrebu využitia celého objemu finančného balíka. Samit eurozóny berie na vedomie naliehavé potreby financovania Grécka, ktoré podčiarkujú potrebu veľmi rýchleho pokroku, pokiaľ ide o dosiahnutie rozhodnutia o novom memorande o porozumení: objem týchto potrieb sa odhaduje na 7 mld EUR do 20. júla a dodatočných 5 mld do polovice augusta.

Samit eurozóny uznáva, že je dôležité zabezpečiť, aby vláda Grécka bola schopná vyrovnať svoje nedoplatky voči MMF a Gréckej národnej banke a v nadchádzajúcich týždňoch splnila svoje záväzky s cieľom vytvoriť podmienky, ktoré umožnia riadne ukončenie rokovaní. Riziká vyplývajúce z neukončenia rokovaní urýchlenným spôsobom nesie v plnej miere Grécko. Samit eurozóny vyzýva Euroskupinu, aby tieto záležitosti bezodkladne prerokovala.

Vzhľadom na akútne výzvy, ktorým čelí grécky finančný sektor, by celkový balík možného nového programu EMS musel zahŕňať vytvorenie rezervy pre bankový sektor vo výške 10 až 25 mld EUR na účely riešenia možných potrieb rekapitalizácie bánk a uhradenia nákladov na riešenie krízovej situácie, z ktorých 10 mld EUR by sa sprístupnilo okamžite na samostatný účet v rámci EMS.

Samit eurozóny si je vedomý skutočnosti, že urýchléné prijatie rozhodnutia o novom programe je podmienkou toho, aby sa mohli opätovne otvoriť banky, čím sa zabráni zvýšeniu objemu celkového finančného balíka. ECB/SSM uskutoční komplexné posúdenie po letných mesiacoch. Celková rezerva pokryje možný nedostatok kapitálu v nadväznosti na komplexné posúdenie po tom, ako sa uplatní právny rámec.

Existujú vážne obavy v súvislosti s udržateľnosťou gréckeho dlhu. Tieto vyplývajú z uvoľnenia politík počas posledných dvanástich mesiacov, ktoré viedlo k nedávnomu zhoršeniu domáceho makroekonomického a finančného prostredia. Samit eurozóny pripomína, že členské štáty eurozóny prijali v priebehu niekoľkých posledných rokov pozoruhodný súbor opatrení na podporu udržateľnosti gréckeho dlhu, ktorým sa zmiernila obsluha gréckeho dlhu a významným spôsobom znížili náklady.

Vzhľadom na uvedené – v kontexte možného budúceho programu EMS – a v duchu vyhlásenia Euroskupiny z novembra 2012 je Euroskupina v prípade potreby pripravená zvážiť možné dodatočné opatrenia (možné dlhšie obdobia odkladu a splácania) na zabezpečenie udržateľnej úrovne hrubých potrieb financovania. Tieto opatrenia budú podmienené úplnou implementáciou opatrení, ktoré sa dohodnú v rámci možného nového programu, a k ich posúdeniu sa pristúpi po prvom kladnom výsledku preskúmania.

Samit eurozóny zdôrazňuje, že k nominálnemu kráteniu dlhu nie je možné pristúpiť.

Grécke orgány potvrdzujú svoj jednoznačný záväzok plniť v plnej miere a včas svoje finančné záväzky voči všetkým veriteľom.

V prípade splnenia všetkých potrebných podmienok uvedených v tomto dokumente môžu Euroskupina a správna rada EMS v súlade s článkom 13 ods. 2 Zmluvy o založení EMS poveriť inštitúcie, aby rokovali o novom programe EMS, pokiaľ sa splnia základné podmienky uvedené v článku 13 Zmluvy o založení EMS na základe posúdenia uvedeného v článku 13 ods. 1.

S cieľom pomôcť podporiť rast a tvorbu pracovných miest v Grécku (v nasledujúcich 3 až 5 rokoch) bude Komisia úzko spolupracovať s gréckymi orgánmi v záujme mobilizácie maximálne 35 mld EUR (v rámci rôznych programov EÚ) na účely financovania investícií a hospodárskej činnosti vrátane MSP. Vzhľadom na jedinečnú situáciu Grécka navrhne Komisia ako výnimočné opatrenie zvýšenie predbežného financovania o 1 mld EUR na bezprostredné oživenie investícií, ktorým sa budú zaoberať spoluzákonodarcovia EÚ. Možnosti financovania sa Grécku poskytnú aj z Investičného plánu pre Európu.
